

Biblioteca Nacional
M. 2. 564
CAPITAL

SVYTURIYS

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

LEIDZIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Semanario Lituano "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Concesión 1075
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VIII BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Rugpiūčio = Agosto 18 d., 1938 Nr. 386

Kaina metams: \$ 4.00. Pusemeti: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 A

-PEREITA SAVAITE-

PIRMADIENI — Vokietijoje. — Berlyno Universitete prasidėjo Septintasis Entomologijos Kongresas. Dalyvauja tūkstantis šimtas delegatų, kurie atstovauja 54 valstybės.

Cekoslovakijoje. — Mirė monsenioras Hlinka, slovenų autonomistų vadas.

Vyriausybinių Ispanijoje. — Barcelonos mieste atnaujintas Rabinų Teismas, kuris neveikė ilgus metus nuo žydų išdeportavimo iš Ispanijos. Pirmininkauja rabinas Coriat, buvęs Ceutos žydų bendruomenės pirmininkas.

Vokietijoje. — Smarkios liūtys padarė daug nuostolių visame krašte. Constanzos ežeras išsipylė, užsėdamas kelius miestus. Lūcan miestas randasi visai apsemtas.

Suvenytose Valstybėse. — Iš vieno laivo, stovinčio New York uoste, buvo išvogta opiumo už penkis šimtus tūkstančių dolerių vertės.

Vengrijoje. — Vengrų studentų tautinė federacija paskelbė boikotą dviejų vengrų mokykloms, kuriose dalyvauja kapitalistai ir aristai žydai.

Suvenytose Valstybėse. — Jūros ministerija paskelbė, kad trims narams pasisekė nusieiti iki 102 metrų gūmos. Iki šiolei buvo galima pasiekti iki 50 metrų, bet patobulinus oro trėkimą pasiekta daug giliau.

Čilėje. — Ministerių kabinetas užbaigė studijų tį projektą, kuriuo norimauoti kolektyvinis atostogas valdininkams ir darbininkams. Projektas pateiktas kongreso svarstymui.

Anglijoje. — Tikrinama, kad Bulgarijos karalius Borisas, neužligo aplankys Angiją, nes nori sueti i artimesnius santykius su demokratiškesnėmis valstybėmis. Taip pat jo tikslas būtų išgauti kreditą, automobilių, lėktuvų ir ginklų nupirkimui.

Lenkijoje. — Gdynios uostan atvyko trys prancūzų kontrtorpedininkai, kurie išbus tris dienas. Per tą laiką karininkai pagarys keletą oficialių aplankymų.

ANTRADIENI — Vokietijoje. — Vokiečių daktarų organas praneša, kad nors ir kankuriuose atsitikimuose bus leista žyų daktarams gydyti žydas, tačiau nebus jiems leista vadintis daktarais.

Italijoje. — Milan mieste slautė labai smarki audra, kokios nepamena net senesni gyventojai. Katedros aikštė ir kitos miesto vietos buvo apsemtos. Perkūnas trenkė telefonų centralinę ir keletą valandų telefonų susikabėjimas buvo nutrauktas. Padaryta daug nuostolių.

Anglijoje. — Pasirodė dar du nauji vaikų paraližo atsitikimai. Iki šiolei šia liga jau mirė aštuoni asmenys.

XXXX

Japonijoje. — Japonų vyriausybė projektuoja pastatyti netoli sostinės Tokio, naują aerodromą, kuris, sulig sudarytų planų, turės būti didžiausias ir moderniausias pasaulyje.

TREČIADIENI — Vokietijoje. — Nustatyta, kad žydai negalės pardavinėti radio aparatus, nes

jie neturi teisės prekiauti su daiktais, kure gali būti naudojami politiniams tikslams.

Italijoje. — Laikė audros, Treviso apylinkėje, perkūnas trenkė į vieną ūkį. Ūkininkė taip išsigando, kad liko nebylė, ir iki šiolei neatgavo kalbos.

Brazilijoje. — Vyriausybė, išdeportavo Vokietijos pilietį Aleksandrą Hirguę, už priešvalstybinį veikimą.

Kinijoje. — Tientsin mieste, kurį okupavo japonai, kieniečių gauja užpuolė vietos kalėjimą. Surišo visus sargybinius ir išlaisvino 200 kalinių. Japonams pavyko užmušti dešimtį ir sugauti šimtą pabėgėlių, kurie buvo sugrąžinti kalėjiman. Likusieji išbėgiojo.

Belgijoje. — Nuteisti keturi asmenys, tarp jų viena moteris ir vienas aviacijos seržantas, už pavogimą kariškų dokumentų ir įteikimą vokiečiams.

Vengrijoje. — Minit Vengrijos patrono, šv. Stepono dieną, buvo didelis aviacijos paradas, kuriame dalyvavo anglų, prancūzų ir olandų lakūnai. Laikė šventės nukrito keleivinis lėktuvas, kuriame važiavo devyni vengrų žurnalistai. Minėtieji žuvo, kartu su trimis lakūnais.

KETVIRTADIENI — Čilėje. — Huaco salitro fabrike kilo labai smarkus gaisras, kuris apėmė didelius žibalo galonus ir parako sandėlį. Įvyko didelis sprogdimas nuo kurio mirė septyni darbininkai ir penkiolika liko sužeistų.

Lenkijoje. — Rudkaminiskoj bežaidami vaikai rado, likusią nuo Didžiojo Karo granatą, kuri sprogo. Trys vaikai mirė vietoje, o keturi nuo žaizdų, ligoninėje.

Kuboje. — Buvo pasidariusi ministerių kabineto krizė, bet respublikos prezidentas Dr. F. L. Bru greit ją pašalino sudarydamas naują kabinetą iš nepolitinių asmenybių.

Turkijoje. — Pasibaigė konferencija tarp japonų diplomatų ir Balkanų ir Azijos valstybių pasirašiusių Sanabad paktą. Po konferencijos diplomatai buvo užklausti reporterių, bet šie atsiskak atsakyti į klausimus.

Vokietijoje. — Policijos viršininkas uždraudė platinti žurnalą „Readers Digest“, kuris spausdinamas Suvenytose Valstybėse. Taip pat uždraudė spausdinti ir versti paskutinę Dr. Šušnigo, buv Austrijos kanclerio, parašytą knygą.

LIETUVI KATALIKE!

SVYTURIUI suėjo jau aštuoneri metai.

Geriausias SVYTURIUI pasveikinimas bus:

Jei padėsi bendradarbiauti savo laikraštyje suteikdamas jam žinių bei rašinių.

Jei dar esi neužsimokėjęs prenumeratą, už ją atsilygindamas

Jei užsimokėjęs — patardamas kitiems užsiprenumeruoti. Arba užprenumeruodamas savo giminėms Lietuvoje.

PENKTADIENI — Indijoje. — Pranešama, kad Fapli upėje nuskendo laivas. Keleiviai važiavo į religines ceremonijas.

Anglijoje. — Nukrito kariškas lėktuvas Malpas rajone. Lėktuvas visiškai sudužo. Užsimušė aviatorius ir jo akompaniantas.

Meksikoje. — Keleivinis lėktuvas, skridamas iš Villahermosa į Puerto Mejico, dingo be žinios. Lėktuve važiavo aštuoni keleiviai ir trys igulos žmonės. Lėktuvas ieškomas.

Prancūzijoje. — Buvo didelė audra Gannes mieste. Perkūnas nutrenkė vieną moterį. Vienas būrinis laivelis nuskendo. Važiavusieji, tarp kurių radosi Anglijos konsulas, išgelbėti.

Italijoje. — Viena mergaitė rado metalinę dėžutę ant upės kranto. Parsinešė namo ir pradėjo žaisti su mažesniu broliuku. Staiga dėžutė sprogo užmušdama motiną ir abu kūdikius.

SEŠTADIENI — Meksikoje. — Netoli Mariscales miesto susidūrė du traukiniai. Mirė penki asmenys ir liko dešimtis sužeistų. Visi sužeistieji yra geležinkelio darbininkai.

Vokietijoje. — Vienoj kasykloj užgriuvo galerija ir liko jose du darbininkai. Per šimtą valandų, kurias išbuvo kol-vėl liko atkastos užgriuvusios galerijos, darbininkams buvo suteiktas valgis per vandentiekius.

Brazilijoje. — Vyriausybė gavo žinią, kad ateinančio mėn. 7 dieną bus plūdyti Spesjjoj (Italijoje) du povandeniniai laivai, kuriuos užsakė Brazilijos valdžia savam laivynui sustiprinti.

Urugvajuje. — Respublikos banko direktorijos prezidentu paskirtas daktaras. Gabrielius Terra, buvęs valstybės prezidentas. Dr. Terra dabar randasi Italijoje.

Portugalijoje. — Prasidėjo Pirmasis Katalikų Jaunimo Kongresas. Dalyvavo dešimtis tūkstančių karių. Laikyta daug religinių ceremonijų.

Urugvajuje. — Leista eksportuoti tūkstantis penki šimtai dėžių citrinų, kurias nupirko Buenos Aires pirkiai.

Belgijoje. — Ministerių Kabinetas studijuoja belgų astovą siuntimą nacionalistinę Ispanijon. Atstovo siuntimas priklauso nuo Gen. Franco atsakymo valdžiai, kas link svetimtaučių karių išvykimo.

SEKMADIENI — Filipinų salose. — Filipinų prezidentas, laikė amerikų okupacijos 40 metų minėjimo, pasakė kalbą per radio. Priminė, kad salos bus nepriklausomos 1946 metais.

Anglijoje. — Anglijos komunistų partija paskelbė, kad narių skaičius siekia 17.750. Šis per pereinamus metus padaugėjo 3.500 nariais. Šiuo matoma, kad komunistinė doktrina Anglijoje neprigyja.

Kuboje. — Prezidentas uždarė vieną radio stotį už priešvalstybinius išsireiškimus. Opozicijos laikraščiai smarkiai atakuoja prezidentą ir bijosi, kad vėl nebūtų uždėta cenzūra.

NUTAUTEJIMAS SVETUR

Kasdieną matome vis labiau augantį lietuvių ištautėjimą Argentinoje. Šis ištautėjimas, tikriausiai Lietuvoje mažai pastebimas, turėtų atkreipti DULR vadovybės reikiamą dėmesį, sumobilizuojant visas jėgas, kad bent dalinai išvengtų lietuvių suargentinėjimo.

Daugelis mūsų skaitytojų gal niekuomet nepagalvojo, kieno dėka šiaurės Amerikoje net penktą kartą dar lietuviškai kalba. O tai lietuvių religingumo ir pasisventusių ir susipratusių dvasiškių nuopelnas. Tą faktą rodo. Ligi kol S. Amerikon neuvyko kunigai lietuviai, nebuvo galimas bent mažo masto tautiškas veikimas ir lietuviškos sąmonės ugdymas.

Kad savo kalboje skleidami Dievo žodį, kunigai prisideda prie tautinių papročių palaikymo išeivių tarpe, aukščiau lūžys ir tai, kad Didžiojo Karo metu, nors ir visi uvasiskiai buvo ištremti iš Prancūzijos, tačiau ta pati valdžia užlaikė ir išvėsiomis visais katalikais misijas savo kolonijose, nes žinojo, jog be Dievo meilės, Tėvynės meilės pati savaime, pamažu užgęsta svetimųjų tarpe.

Argentinoje — taip pat. Jau prieš karą buvo bandymų sudaryti tautiškai katalikiško veikimo frontą. Tačiau šis susidarė, ant stiprių pamatų tik lietuviams kunigams atvykus.

Tad matome, kad ne vien lietuviams katalikams svarbu greitas kunigų atvykimas.

Šis klausimas turi bendrai rūpėti visiems, kurie save laiko lietuviais.

TAUTOS ŠVENTEI PAMINETI ALKF-ja RUOŠIA MILŽINIŠKĄ POPIETĮ

Jose Verdi salėje, Alte Brown 736, Bs. Aise šiu 1938 metų, Rugsėjo 11 d., Sekmadienį. Įdomią Programą išpildys šv. CECILIJOS Choras, p. V. RYMAVICIAUS Vedamas ir VALDINTOJŲ Būrelis, p. Z. JUKNEVICIAUS Vadovaujamas.

SOKIAM

Grieš Geriausias Lietuviškas Orkestras KANKLES. Salė Afidaryta nuo 15 v. Programa Prasidės 16 v. Šokiai ligi 21 val. ĮEJIMAS VISIEMS 80 CENTAVŲ

Šių Metų, Rugsėjo 11 d. ALKF-jos Rengiamoj, Jose Verdi Salėje, Pilietinėj TAUTOS ŠVENTEJ Programą Eis šia

TVARKA

I.

Argentinos ir Lietuvos Himnai šv. CECILIJOS Choras Atidarymo Žodis ir Šventės Reikšmė

šv. CECILIJOS Choras, p. V. RYMAVICIAUS Vedamas Sudainuos: NAUJI LAIKAI ... Naujalis MES, BROLIAI, SESUTĖS ... Gudavičiaus SVETIMOJ ŠALYJE ... Neimanto

II.

VAIDINTOJŲ Būrelis, suvaidins be galo juokingą, trijų atidengimų, Stasio Žemaičio komediją

JAUNIKIS IŠ KAUNO

Veikėjai:

JONAS KANAPINSKAS ... p. K. Misiūnas
MATILDA, jo žmona ... panelė Z. Petrusevičiūtė
BARBORA, jų duktė ... panelė G. Praurimaitė
URŠE LAŠINSKIENĖ ... panelė A. Stančikaitė
BALTRUS, jos sūnus ... p. J. Žekys
STASĖ, Kanapinskių tarnaitė ... panelė Z. Stakauskaitė
Režisuoja p. Z. JUKNEVICIUS. Sufieruoja p. A. PADVALSKIS

III.

šv. CECILIJOS Choras, orkestrui KANKLES akompanuojant, ir p. V. RYMAVICIUI diriguojant, išpildys sekančias dainas: MERGELE JAUNOJI ... Vanagaičio AŠ MERGYTĖ ... Vanagaičio ČIGONŲ SERENADA ... Paulausko

LABAI DAUG LAIŠKŲ IŠ LENKIJOS

Nors susisiektas tarp Lietuvos susirašinėjimas laiškais yra ne-ir Lenkijos yra labai mažas, tačiau laukiai didelis. Nuo susitarimo prodišios ligi liepos mėn. iš Lenkijos yra gauta daugiau kaip 100.000 laišku.

SELPS KALINIŲ ŠEIMAS

Atitinkamose istaigose iškeltas sumanymas teikti pašalpas šeimoms, kurių vyrai arba tėvai, kaip maitintojai, bus nuteisti kalėti arba nubausti administratyviu būdu ir dėl to negals maitinti savo šeimų. Netrukus bus sušauktas pasitarimas laisvą klausimą išspręsti.

LIETUVOJE

GRIAUNAMOS LŪSNOS

Žagarėje griunama visa eile medinių lūšnų, kurios sudaro griuvimo ir gaisro pavojų. Tokių lūšnų Žagarėje dar daug reikės nugriauti, nes senų medinių trobesių miestė yra ištisi kvartalai.

MIRĖ KUN. LASTAUSKAS

Mirė buvusis šilavoto kun. Lastauskas. Velionis turėjo per 70 metų amžiaus. Palaidotas šilavoto parapijos kapuose. Velionis, tarp kitko, labai domėjosi gimtąja kalba ir niekuomet neatsisakydavo šia tema net ilgai diskutuoti.

UŽSIENIO PIRKLIAI DOMISI LIETUVISKU UOSIU

Vietos miško pirkliai gauna daugybę užsienio pirklų užklausimų dėl lietuviškos uosinės medžiagos pirkimo. Už uosinę medžiagą siūlomos ir neblogos kainos. Pasirodo, kad padidėjus užsienio uosinės pirkimo ir neblogos kainos už ją klavimui, uosinė medžiaga gerai mokamos, nes uosis naudojamas lektuvų statybai. Lietuviškas uosis yra žymiai patvaresnis už kitų kraštų, uosį todėl užsienio medžio rinkose turi gerą vardą ir yra labai gerai perkamas.

AUGA MIESTELIS

Seštokuose prieš D. karą tebuvo tik geležinkelio stotis. Po karo apie stotį pradėjo dygti įvairūs pastatai. Statyba dar labiau padidėjo, kai dvarininkės Buldauskaitės pradėjo likviduoti savo turtus ir Seštoku m-lio plėtimosi reikalams paravinėti sklypus. Greitu laiku miestelis išsiplėtė, susitvarkė. Vėliau

seštokuose buvo įsteigta atskira parapija ir pastatyta nauja bažnyčia. Dabar seštokai turi jau reikalingiausią istaigą bei įmones, būtent, pašta, 2-jų komplektų mokyklą, vaistinę, valcų malūną, piešinę, javų supirkinėjimo punktą, keletą parduotuvių ir kt. Be to, Vidaus Reikalų Min-jai Seštokuose kta.

numatė atidaryti ir sveikatos punktą.

DIDELE AUDRA

Liepos 11 dieną pro Panevėžį plačiu baru praūžė didelė audra. Buvo toks stiprus viesulas, kad apardė daugelio ūkininkų stogus, išlaužė vaisinius ir kitokius medelius ir išvertė nemažą didelių medžių. Be to, smarkus lietus išplovė linus, šakniavaisius ir priplakė prie žemės vasarą. Ūkininkams padaryta nemaža nuostolių.

Kartu su audra trankėsi ir smarki perkūnija, kuri padegė keletą trobesių.

Per liepos 11 d. audrą įvyko nepaprastas atsitikimas. Perkūnas įtrenkė į Pagojų vienkio (Panevėžio vls.) ūkininko V. Mikalojųno radio anteną ir užmušė prie stulpų per audrą prisiglaudusius dvidešimt vištukų, kurie buvo jau gerokai paugėję. Višta tačiau pasiliko visai sveika. Netoliese stovėjęs piemuo buvo nežymiai pri-trenktas.

NAUJAS KUNIGAS

N. Radviliškis, Biržų aps. 1938 m. VII. 3 d. atlaikė pirmąsias šv. mišias naujas kunigas Vikaras.

Tai buvo tikra džiaugsmo šventė visoje apylinkėje, į kurią suplaukė labai daug žmonių. Net iš Latvijos atvyko 2 ekskursijos su 500 žmonių.

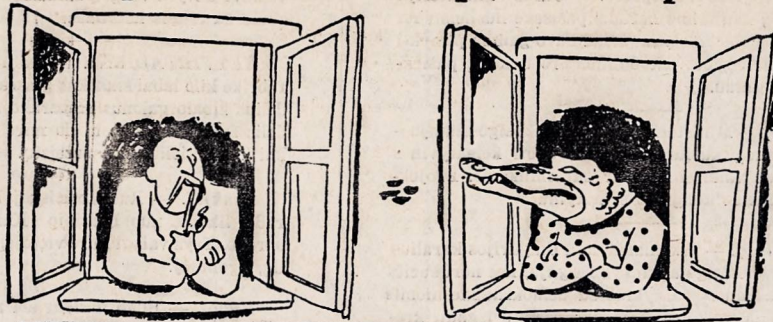
XXXX

DIDELI ATLAIKAI ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE

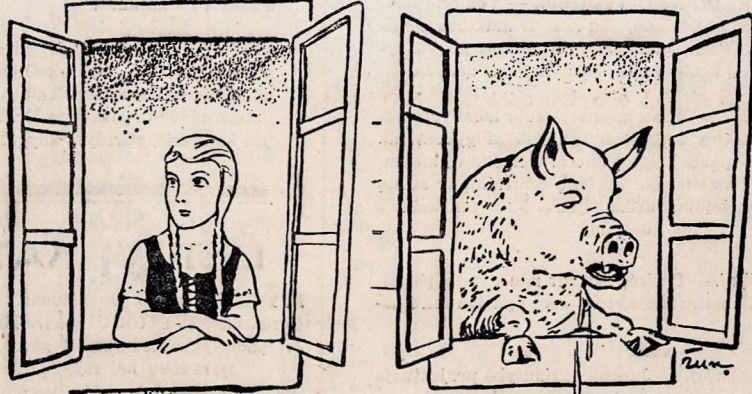
Kaip ir kiekvienais metais taip ir šiemet Lietuvos Jeruzalė sutraukė dešimtis tūkstančių maldininkų. Didžiausia žmonių spūstis, kaip ir kitais metais, buvo 2 ir 3 liepos dienomis, nors kiek mažiau kaip pernai. Pernai tomis dienomis buvo suplaukę apie 55.000, o šiemet gal apie 45.000, nes nuo šiemet atlaidus iškilmingai švęsti pradeda ne tik liepos 2 ir 3 dieną, kaip seniau kad būvo, bet visas 12 dienų, kaip jie šv. Tėvo yra leisti, t. y. nuo liepos 2 ligi 14 d. Be paliovos skardeno giesmės einančiųjų Kryžiaus kalnus. Naktį iš 2 į 3 d. buvo naktinė procesija su žvakėmis rankose. Giliai jaudinantį įspūdį darė šviesos jūra miglotoje nakties tamsumoje ir skardus T. Andziulio MIC pamokslo balsas, kalnų ataidimas. Galingi elektros garsin-tuvai pirmąsyk leido visiems maldininkams pasiklausyti turiningų pamokslų. Po pietų buvo organizuojamos paskaitos.

Į garsiuosius atlaidus atsilankė daugiau kaip 50 kunigų. Nemaža buvo ir Amerikos lietuvių su Gerb. kun. Balučiu prysaky. Iš tolimiausių ir artimų Lietuvos parapijų suplaukė maldininkų kompanijos, kurių tarpe buvo ir po 800 žmonių su orkestrais ir dvasininkais.

Kaip šaukia, taip atsiliepia

Ilustrowany Kurjer Codzienny savo 150 Nr. skiltyse patalpino šitokią piešinį su parašu (verčiame lietuviškai): „Kaimynas lietuviškai bus „kajman“ — krokodilas“. Taip laikraštis vaizduoja lietuvišką kaimyną...

Kuntaplio karikatūristas St. Žukas pietų kaimyną įsivaizduoja truputį kitaip. Parašą jis deda tokį: „Kiaulystė lenkiškai bus swinstwo, gi kas tas svinstvas daro bus kiaulė, o ne kaimynas.“

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

P A D E K A

Visiems, sveikintiems SVYTURI ir Redakcinę Komisiją a-
tųjų gyvavimo metų proga, taria me nuoširdžiausią dėkui.

SVYTURIO Redakcinė Komisija

BUS PAMALDOS

Argentinos Lietuvių Katalikų Federacija ruošiasi iškilmingai švęsti Tautos šventę. Kaip jau žinoma, ši šventė išpuola šv. Panelės Marijos Gimimo dienoje, rugsėjo 8.

Ta proga, ALKF rūpėsiu, rugsėjo 11 dieną, 11 val. ir 45 min., šv. Lucijos bažnyčioje bus atliktos mišios, o po pietų, 3 val. Jose Verdi salėje, įvyks pilietinis minėjimas.

Visus lietuvius prašome atsilankyti rengiamose šventėse.

DVI PREMIJOS IR KANKLĖS

Visi ALKF organizacijų pareigūnai pasižymi įvairia ir puikia išpildyta programa. ALKF, norėdama vis didesnės pažangos, savo pareigūnui Tautos šventėje, paruošė visai naują programos numerį: paskutines dainas, šv. Cecilijos choras dainuos orkestrui „Kanklės“ akompanuojant.

Ši programos dalis, be abejo, sulauks publikos pritarimo. Tuo labiau, kad apart „Aš Mergytė“ ir „Mergelė Jaunoji“, p. V. Rymavičius paruošė labai gražią „Čigonų Serenadą“. Be to, pirmoje dalyje, šv. Cecilijos choro dainininkai, savo galingais balsais, sudainuos „Svetimaj šalyje“.

Valio giesmininkai! Net dvi premijas paruošė mūsų publikai, Tautos šventės parengime.

IKANDO PASIUTĖS ŠUO

Prieš du metus pasiutęs šuo apkandžiojo panelę B. Kanapinskaitę. Nors geriausi gydytojai buvo pas ligonę pakviesti, tačiau visškai išgydyti panelės Kanapinskaitės nepavyko.

Todėl dabar, jeigu tik kas ją paerzina, ar supykdo; jeigu ji nakčia pamato menulį; arba daug vandens, kaip tai ežerą arba upę, tuoj pradeda šuns balsu keukti, šokinėti, draskyti, piešyti, kas tik arčiau pasitaiko.

Jei tamstai tas atrodo neįtikėtina, tai ateik į ALKF popietį, rugsėjo 11 dieną, Jose Verdi salėje, ir persitiksini.

Vaidintojų būrelis, p. Z. Juknevičiui vadovaujant, pastatys trijų atidengimų komediją „Jaunikis iš Kauno“. Bus juokų iki ašarų ir

persitiksini apie p-lę Kanapinskaitę.

PAVYKO POPIETIS

Pereitą sekmadienį, p. Povilono svetainėje, įvyko Mergaičių rūšiama popietis, sutraukęs daug žmonių.

Griežiant „Kanklių“ orkestrui, visi gražiai linksminosi.

Buvo žaista lietuviški ratelai.

Loterija turėjo didelį pasisekimą, nes veik visi bilietai buvo išpirkti.

Jaukiai praleidę pusdienį, prieš devintą valandą svečiai išsiskyrė.

PAREJO IŠ LIGONINĖS

Šį trečiadienį parėjo iš ligoninės mūsų prietelė panelė V. Binkevičiūtė.

Po apendicito operacijos ligonė jaučiasi gerai.

Linkime mūs prieteliai visiškai pasitaisyti.

MUSŲ LIGONYS

Nuo pereinamo penktadienio serga p. V. Padvalskis. Konstatuota gerklių infliamacija ir krūtinės užgulimas.

Pereitą savaitę buvo padaryta nosies operacija šv. Cecilijos choro dainininkui, p. B. Blumbergui. Operacija pasisekė.

Gripu serga p. K. Padvalskienė. Guli nuo šios savaitės antradienio. Linkime greitai pasitaisyti.

AUKOS MOYKLOS RŪMŲ STATYBAI

Tumo - Vaidzanto vard. lietuvių mokyklos rūmų statybai gauta iš visų mokyklų surušto bendro vakaro paskirto pelno \$ 86,20. Pavieni asmens aukav: A. Burokai \$ 10,00, G. Gatkaušienė \$ 10,00, A. Satkauskas \$ 1,00, S. Antonovas \$ 3,00 ir J. Snieska \$ 1,00. Viso \$ 144,20. Su aukščiau skelbtomis aukomis viso yra suaukota \$ 1.645,85.

Cia skelbiamas, iš pavienių asmenų aukas rinko p. Burokienė ir p. Nalivaika.

Visiems prisidėjusiems prie kultūrinio židinio TVLMRSK vardu reikiu nuoširdžiausią padėką.

V. Nalivaika
Fondo pirmininkas.

SVEIKINIMAI

SVYTURIO aštuonerių metų proga

Gerb. SVYTURIO Redakcijai. Aštuonerių metų sukaktuvių proga siunčiu šį savo sveikinimą SVYTURIUI, kuris mane nenustodamas lankė ir švietė katalikiškai tautišką kelią.

Kartu sveikinu SVYTURIO Redakcinę Komisiją, linkėdamas pasėkmingai tęsti kultūrinį darbą Išeivijoje.

(—) B. Juodis.

Lanūs, 1938. VIII. 10 d.

SVYTURIO Redakcinė Komisija

Teūna leista ir man, pasveikinti per aštuonius metus beveik reguliariaiėjusi, vienintelį tautiškos katalikiškos minties savaitraštį SVYTURI.

Būtų netiesa, jeigu sakytiau, kad nevisuomet buvo išlaikęs savo

liniją, tačiau negalima užginčyti, jog daugelį sykų, SVYTURIO skiltyse tilpo nepamatuotų, asmenų pykčiui išlieti, straipsnių. Buvo taip pat, kartais, labai mažai tolerancijos bet paskutiniu laiku redagavimą perėmus dabartinei Komisijai, SVYTURYS jau nebekaratoja, kas blogai seniau buvo.

Sveikinu šia proga jaunuosius redaktorių, kurie tiek daug pasišventimo parodo savo darbe. Turint omenyje sąlygas, kuriose yra leidžiamas SVYTURYS, daugiau nieko negalima norėti, nors aišku, daugelį trūkumų — mano manymu — nėra redakcijos kaltė. Pavyzdžiui, vietos kronikos mažą informaciją. Tai yra pačių skaitytojų apsilėidimas, nes tokias žinias priduoti pačių skaitytojų prievolė. Minėtos žinutės laikraštį padaro praktišką ir labiau skaitomą.

Kun. MIRONAS PRIĖMĖ ŽURNALISTUS

Liepos 30 d. ministeris pirmininkas kun. Vladas Mironas buvo priėmęs vidaus ir užsienio laikraštininkus, kuriems pareiškė, kad iš vienos pusės mūsų santykiai su Lenkija plėtojasi normaliai, tačiau dar nematyti, kad šitas faktas turėtų įtakos ir lietuvių padėčiai Vilniaus krašte, nors po santykių užmezgimo su Lenkija buvo tikėtasi kitokios taktikos iš lenkų administracijos pusės. Vis dar tebesančios sunkios Vilniaus krašto lietuvių visuomenės kultūrinio gyvenimo sąlygos, suprantama, labai gyvai atjaunčiamos lietuvių tautos. Dėl valstybės ir Bažnyčios santykių ministeris pirmininkas pareiškė, kad vyriausybė yra įteikusi šventam sostui kai kurių konkordato straipsnių aiškinimo projektą, tačiau atsakymo iš Vatikano dar nėra gauta. Konstatuota, kad po žinomų nelemtų įvykių Klaipėdos krašte padėtis yra apimusi. Įvykių priežastys tebtiriamos. Vyriausybė yra nusistatęsi netoleruoti bet kokių išsišokimų, kurie drumstų valstybės vidaus rimtį. Klaipėdos konvencijos tikslus vykdymas bei autonominio statuto tvarkingas taikymas gyvenime yra vienas pagrindinių vyriausybės rūpesčių. Vyriausybė nori, kad visame krašte viešpatautų ramumas ir kad jokie savitarpio nesusipratimai nekliudytų jo kultūrinio bei ekonominio plėtojimosi. Dėl karo

stovio panaikinimo Klaipėdos krašte ministeris pirmininkas priminė, kad vyriausybė, savo laiku atsakydama seime į Klaipėdos krašto atstovų paklausimą, pareiškė, kad karo stovis bus atšauktas. To-

is savo pusės, stengiuos padėti, ar tai žinute, ar koku rašinėliu, kad SVYTURYS vis tobulėtų, pasidarytų įdomesnis ir būtų labiau skaitomas.

Tad ilgiausių metų SVYTURIUI ir visi į talką!

(—) J. Dijokas.

Buenos Aires, 1938. VIII. 12 d.

SVYTURIUI

Olavarria 882, Buenos Aires.

Aštuoni metai, kaip švieti, tamsią ir niūrią Argentinos lietuvių padangę, sužibėjai savo kilniu ir ryžtingu tikslu dirbti Dievui ir Tėvynei tarpe lietuvių išeivių.

Tuos Jūsų kilnius tikslus siekiant, aš linkiu SVYTURIUI, kad jis sušviestų visų brolių ir sesių lietuvių išeivių širdis Dievo ir Tėvynės meile ir rastų tarpe lietuvių bendram siekimui pritarimo.

Pr. Leščius.

„Išvien“ redaktorius

Brazilijos, Lietuvių taurė futbolo nugalėtojų. Siomis dienomis Kūno Kultūros Rūmai gavo iš Brazilijos lietuvių sporto sąjungos „Lituanian“ labai gražią taurę futbolo nugalėtojų. Taurė yra pereinama dovana Lietuvos futbolo pirmenybių nugalėtojų. Taurę gaus tas klubas, kuris tris kartus (nežiūrint eilės) laimės pirmenybes.

Berisso Lietuviai

„Mindaugo“ draugijos Valdybos nariui

p. Feliksui Batviniui

reiškiamo gilio užuojautos dėl mylimo tėvelio mirties, Lietuvoje

Mindaugo dr-jos Valdyba

BERISIEČIAI GYVAI RENGIASI

SUTIKTI p. SKIPITĮ

Paskelbus spaudoje apie netolimą p. R. Skipičio atsilankymą Argentinoje, Berisso lietuviai sukruto paruošti gražų sutikimą aukšvam svečiui. Buvo sukviesta „Mindaugo“ ir „Vargdienio“ draugijų atstovai bendram pasitarimui, Ta-

proga buvo pasiūlyta iš abiejų draugijų sudaryti vieną.

Buvo prieita prie gražių rezultatų, bet draugijų Valdybos pasitarimą atidėjo ligi kol bus atsklausiusios visuotinio narių susirinkimo. Buvo nusitarta susirinkti

rugpjūčio 9 dieną.

Tačiau „Vargdienio“ vadovybė, dar taip pat „tautininkais“ save vadinanti, tuoj po bendro posėdžio pradėjo leisti visokias nesąmones apie „Mindaugo“ draugiją, ir per savo susirinkimus darė propagandą prieš mindaugiečius. Ir nustatotoj pasitarimui dienoje, „Vargdienis“ atstovų neatsiuntė ir nieko nepranešė.

Dabar „Vargdieniui“ atsisakius kartu sutikti DULR pirmininką, „Mindaugas“ gyvai ruošiasi pagerbti p. Skipitį.

„Mindaugo“ dr-jos Valdyba mano kvieisti p. Skipitį laikyti paskaitą, o vakare suruošti arbatėlę.

„Mindaugo“ Čiagių Meno Būrelis rengiasi svečią pagerbti, parodant naujus tautiškus šokius ir plastiką.

S. D.

SVENTO TĖVO KALBA

Šeštadienį, šventasis Tėvas priėmė Brescia provincijos tekstilų darbininkų krupę ir pasakė kalbą. Tarp kitko išsitarė: „Reikia būti gerais krikščionimis, kad būtų geras italais. Kurie kitaip mano, labai apsirinka“.

Atsižvelgdamas į tai, kad Berscijos provincijos gyventojai yra karšti katalikai, pasakė: „Jei visa Italija turėtų tokius piliečius, kaip Brescijos piliečiai, tai Italija būtų geriausias kraštas, dar geresnis negu dabar“.

SKAUDI LĖKTUVO KATASTROFA BRAZILIOJE

Vienas hidroaeroplanas, kursuojantis tarp Porto Alegre ir Belem, Guanabaro įlankoj nukrito į vandenį.

Važiavusieji devyni asmenys žuvo. Įvykį matė keli žvejai, kurie kuo greičiausiai pribuvo pagalbos, tačiau jiems tepavyko surasti šešius lavonus. Kiti ieškomi.

Visi keleiviai buvo braziliečiai. išskyrus vieną vokiečių pilietį.

EKVATORIJŲ ATSISTATYDINO PREZIDENTAS

Ekvatoriaus valstybės Tautinis Seimas, šio mėn. 10 d. pradėjo savo veiklą. Pirmiausiai paskyrė pirmininką ir vice pirmininką.

Vėliau pribuvo prezidentas generalas Enriquez, kuris prieš porą valandų buvo priėmęs ministerių kabineto atsistatydinimą. Prezidentas perskaitė savo pranešimą.

Tuojaus po pranešimo, įdėję Seimui savo atsistatydinimą iš prezidentūros, kas buvo priimta. Jo vieton išrinktas laikinuoju valstybės prezidentu daktaras Manuel Maria Borrero, kuris iškilmingai prisiekė prieš Seimą.

Naujasis prezidentas yra liberalų partijos narys.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS EKVATORIJE

Ekvatoriaus sostinė Quito ir apylinkė, šio mėn. 9 ir 10 dieną, per gyveno labai dramatišką ir baisų momentą.

Antradienio naktį į trečiadienio rytą, miestas buvo sujudintas keturesdešimties penkių kartus, per tokį patį skaičių žemės drebėjimų.

AUDRA PADARĖ 65.000 LITŲ NUOSTOLIŲ

Utenos apylinkėje liepos 2 d. siautė didelė audra. Griūčių, Azdvarių, Ramošienų, Draničėnų, Mockėnų kaimuose vėjas sugriovė ir apardė daug trobesių, o ledai su naikino pasėlius. Kaip dabar apskaičiuojama, audra padarė apie 65.000 litų nuostolių. Po daugiau ar mažiau nukentėjo 94 ūkininkai. Tai vien Utenos valsčiuje. Ši audra siekė dar Tauragnų, Daugailių, Antalieptės valsčius.

DAR DEL ĮVYKIŲ KLAIPĖDOJ

Jau buvo rašyta apie vokiečių demonstracijas birželio 23 d. vokiečių laivo „Hansestadt Danzig“ atsilankymo proga. Per įvykius susirėmimus krašto autonominė policija mirtinai sužeidė pasienio policininko Kontauto 16 metų sūnų, santarietį Petrą Kontautą. P. Kontautas buvo palaidotas su nepaprastu iškilmingumu, dalyvaujant 5.000 organizuotų visuomenės ir apie 10.000 neorganizuotų. Lietuvių „Santaros“ organizacija išleido atvirutę su nukauto P. Kontauto paveikslu. Atvirutė buvo išleista laidotuvių dieną, tačiau, vos pradėjus ją platinti, per kelias minutes, tuoj buvo iš-

Daugelis miesto dalių liko be šviesos sudužus šviesos lempu-
tėms.

Tarpe gyventojų kilo didelė panika. Išgąsdinti žmonės apėjo savo namus, ieškodami saugesnių vietų aikštėse ir gatvėse. Kariuomenė dežuravo gatvėse, padėdama policijai išlaikyti tvarką ir gelbėti žmones. Greitosios pagalbos ir ligoninių autoambulatorijos važinėjo gatvėmis ieškodami sužeistų.

Sostinė liko izoliuota nuo kitų respublikos miestų, nes visos telefonų, telegrafo ir kitų susisiektimo priemonių linijos liko nutrauktos. Nuo XVIII šimtmečio dar nebuvę tokio smarkaus ir ilgo žemės drebėjimo.

BOLIVIJA IR PARAGVAJUS PRIPAZINO TAIKOS SUTARTĮ

Trečiadienį Paragvajuje įvyko visuotinas tautos plebiscitas, kuriame visi gyventojai turėjo pasisakyti už ar prieš neseniai Buenos Airezė pasirašytą taikos ir susgyvenimo sutartį tarp Paragvajaus ir Bolivijos.

Plebiscite tauta pasisakė už tos sutarties sudarymą. Buvo didelė balsų dauguma už ir tik vienas nušimtis prieš.

Gi tą pačią dieną La Paz mieste, Bolivijos sostinėje susirinko Valstyb. Konvencija, kurioje po ilgos sesijos, kurioje kalbėjo apie 30 delegatų, buvo aprobuota taikos sutartis.

Abiejose valstybėse šis pripažinimas buvo sutiktas su dideliu džiaugsmu liaudyje, kuri daugiausiai nuo karo nukentėjo.

JAPONAI IR BOLŠEVIKAI JAU NEBEKARIAUJA

Japonų ambasadorius Maskvoje ir Sovietų užsienių reikalų komisarą pasirašė paliaubas. Tuo būdu, keletą dienų ėję smarkūs ginkluoti susirėmimai tarp Japonų ir bolševikų liko sustabdyti.

Europos valstybėse, šis sutarimas padarė gero įspūdžio, nes tuo būdu išvengta galimo pasaulinio karo.

Dabar vienos ir kitos valstybės vietose nacionalistams pasisekėdamas tyrinėjimas įvykiui išaiš-

diplomatai tariasi dėl galutinio sienų nustatymo, bet kol kas nesutaria dėl žemėlapių, kurie turės būti vartojami tam tikslui.

Tikimasi, kad vizgi prieis prie teigiamų rezultatų.

VOKIEČIAI NUSKRIDO IŠ BERLYNO NEWYORKO BE SUSTOJIMO

Vienas Vokiečių keleivinis lėktuvas, galįs vežti 26 keleivius, slapta prisirengęs išlėkė iš Berlyno praėjus ketvirtadienį ir po virš 19 valandų skridimo, pasiekė New Yorką. Padarė tuo būdu 6.307 kilometrų, daugiausiai per Atlantą, 253 kilometrų per valandą visuotinio greičio.

Lėktuve važiuo du aviatoriai, kelio inžinierius ir radiotelegrafistas.

Tas pats lėktuvas prieš šešias savaites padarė skridimą iš Berlyno į El Cairo (Egipte) su 26 keleiviais ir įgula, per 12 valandų.

VANDUO APSEMĖ 10.000 KAIMŲ INDIJOJ

Pranešama, iš Allahabado, kad keletas Indijos Rytų Suvienytų Provincijų upių išsiplieskė ir užsėmė daug žemės.

Sakoma, kad virš 10.000 kaimų ir miestelių liko vandens apsemti ar izoliuoti, ir kad gatvėse reikia važiuoti luotelais.

Geležinkelių bėgiai keliose vietose tapo nutraukti.

Tūkstantčiai žmonių liko be pastogės ir maisto ir miršta iš bado bei šalčio. Iki pranešimo buvo priskaityta virš 300 mirusių.

Ūkininkai, kaip galėdami bėga iš namų ir ieško pastogės geležinkelio stotyse.

Vyriausybė daro žygius nukentėjusių šelpimui.

NACIONALISTAI ATAKUOJA EKSTREMADUROJ

Nors gubernistai laikosi įsistiprinę Gegre upės pakraščiuose, nacionalistai neduoda jiems ramumo, nuolat bombarduoją jų pozicijas kanuolėmis ir aeroplanais. Keliose

sumušti vyriausybinius ir sustiprinti savo linijas.

Tuo tarpu Ekstremaduros fronte, kur nacionalistų kariuomeni vadovauja gen. Queipo de Llano, pradėta smarkiai veikti.

Nacionalistai apturėjo žymių laimėjimų ir privertė vyriausybinius pasitraukti, paliekant daug karių nelaisvėje ir karo amunicijos.

Šiame fronte jau užimta 1.750 kvadratinų kilometrų žemės.

SUSISAUDYMAS KORDOBOS UNIVERSITETE

Nuo kaikurio laiko Kordobos studentų tarpe vyksta smarkus nesutarimas, nes buvo pasidalinę į dvi grupes, viena — reformistai, o antra — priešreformistai. Pirmajai priklausė kairiųjų pažiūrų studentai, o antrajai — dešiniųjų.

Prieš kiek laiko Centro Estudian til buvo padarytas plebiscitas išrinkimui to centro valdybos. Laimėjo priešreformistai ir jų išrinkti valdyba pradėjo savo priešreformistinę veiklą.

Tas labai nepatiko reformistams, kurie visokiais būdais stengėsi valdybos darbams prieštarauti ir kliudyti.

Pagaliaus Universiteto rektoriui nutarė padaryti antrą plebiscitą, tikslu pašalinti seną valdybą ir išrinkti naują, palankesnę reformistams.

Bevystant plebiscitui grupė reformistų išprovokavo priešreformistų iš kilo peštynės. Pasidarė sumišimas kuris dar labiau padidė jo pasigirdus revolverio šūviams.

Pribuvusi policija turėjo daug darbo kol išsklaidė studentus ir viską sutvarkė.

Vienas priešreformistų studentas liko nušautas ir sužeisti revolverio šūviais vienas nacionalistų dirigentas ir vienas studentas.

Ant rytojaus, nukautas studentas buvo palaidotas. Bažnyčioje, kur buvo atlaikytos mišios už mirusį ir laidotuvsė dalyvavo skaitlinga minia žmonių.

Sulaikyta keletas asmenų ir ve-

kinči.

Telsingumo ir švietimo ministris Dr. Coll pasiuntė Universiteto rektoriui enrgiško turinio telegramą, reikalaujamas viską sunormulizuoti ir ateityje neleisti panašioms įvykiams pasikartoti.

— Ši sekmadienį, dalyvaujant Vengrų įgaliotam ministeriui pašventinta ir atidaryta „Vengrų namai“ Buenos Aires mieste. Šiuo aktu pradėta švęsti Vengrų tautos patrono šv. Stepono savaitę.

— Iki praeito mėnesio pabaigos Argentinos rinkose radosi 146.814 tonų cukraus.

— Rosario meste eina šeštoji Tautinė Aviacijos Konferencija. Prasidėjo religinėmis ceremonijomis vietos Katedroj.

Avellanedos mieste, šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį buvo švęsta patronalinės šventės, kurios išpuola šv. Panelės dangun į žengimo dienoje.

— Diputatų Kamera apsvarstė, praėjus savaitę keletą svarbių reikalų, tarp kurių radosi Argentinos didvyrių San Martin ir Sarmiento pagerbimas ir buvusiams prezidentams ir vice prezidentams pensijų suteikimas.

— Trečiadienį prezidentas inauguravo naują telefonų liniją kuri jungia Buenos Aires miestą su keturiomis provincijomis: Tucuman, Santiago del Estero, Catamarca ir La Rioja.

— Mirė garsus boksininkas Justo Suarez. Laidotuvsė dalyvavo tūkstantinė minia.

— San Fernando susekta svarbi prangių odų kontrabanda, kuri siekia 6.000 pezų vertės.

— Padengimui susidariusio deficito Buenos Aires municipalitete vyriausybė sudarė Suvienyt. Valstybėse 30 milijonų dolerių paskolą.

— Buenos Aires mieste, penktadienį buvo paminėta 138-tos su kaktuvės nuo miesto gynimo ir iš-

LIETUVOJE

pirkta visa pirmoji laida — apie 1.000 atviručių. Tuoj buvo išleista nauja laida, o netrukus bus išleistas ir didesnis žuvusio portretas. Atviručių ir portreto pardavinėjimo pelnas skiriamas į tam tikrą fondą žuvusiam Kontautui paminėti statyti. Tačiau gauta žinia, kad liepos 8 d. Klaipėdos lietuviškuose knygynuose autonominė kriminalinė policija visus P. Kontauto atvirukus sukongfiskavo (š).

DEGTINĖS PARODĄ LANKO LABAI DAUG ŽMONIŲ

Susidomėjimas degtinės paroda Kaune yra labai didelis. Jau ligi liepos 7 dienos ją aplankė 18.000 žmonių. Paroda atdara kasdien išėjus numatytam parodos laikui Kaune, kaip ir pirma jau yra buvę skelbta, ji bus perkelta į provinciją (š).

BESIRUOŠDAMA IŠVYKTI ANGLIJON — PRIGERĖ

Alvito valsčiaus, Vaičiulauko k. mo gyventojas, 23 m. a. mergina Izabelė Teiberytė, kuri buvo gimusi ir užaugusi Anglijoje ir ne už

ilgo rengėsi vėl grįžti į savo gimtinę, neseniai, kartu su kitom dviem merginom besinmaudydama tame pat kaime esančioje širvintos — kastinės upės užtvankoje, prigėrė. Draugės ją išgelbėti nepavyko.

PRIGERĖ BESIMAUDYDAMAS

Kupiškyje liepos 10 d. besimaudydamas Lėvenų upėje prigėrė Laičių kaimo gyventojas Lešinskas.

LIETUVIS ATIDARĖ MANUFAKTŪROS KRAUTUVĘ

Paskutiniu laiku Kupiškio mieste lietuvis Gendleris atidarė manufaktūros krautuvę. Tai pirmoji tos rūšies lietuviška krautuvė.

NAUJI KUNIGŲ PASKYRIMAI IR PERKELIMAI PANEVŽEJO VYSKUPIJOJE

Neopresbiteriai paskirti vikaras kun. Vincentas Arlauskas — Rokiškio, kun. Jonas Bičiūnas — Šušalės, kun. Vladislavas Dižiokas — Katedros, kun. Jonas Krivickas — Traupo, kun. Petras

Markevičius — Pumpėnų, kun. Leonardas Musteikis — Južintų, kun. Ignacas Paberžis — Smilgių, kun. Leopoldas Pratkėlis — Klovainių, kun. Povilas Ragažinskas — Debeikių, kun. Jonas Stajušaitis — Kamajų, kun. Mykolas Stonis — Seduvos, kun. Antanas Zalkauskas — Raguvos.

Perkelti ir paskirti: Kamajų vikaras kun. Petras Vasilauskas ir Vyžuonos vikaru, Vabalninko vikaras kun. Kazimieras Kuzminskas ir Gelažius pavaduoti kun. Albiną Spurgį ligos metu, Raguvos vikaras kun. Juozapas Juozevičius ir Troškūnus vikaru, Debeikių vikaras kun. Mykolas Kirkilas ir Vabalninką vikaru ir kartu tikybos mokytoju mergaičių ruošos mokykloje, Eriškių kuratas kun. Leonardas Babrauskas ir Dapšionių bažn. rektoriumi. Lėno kuratas kun. Petras Margevičius ir Eriškius kuratu, Dapšionių bažn. rektorius kun. Martynas Venčlovas ir Lėnų kuratu, kun. Juozapas Apanavičius deleguojamas pavaduoti Dabužių kuratą.

— Šiomet bus pradėti statyti rūmai Kauno konservatorijai su sale 1000 žmonių. Projektą paruošė architektas Kudokas. Rūmai bus statomi Kaune, Micevičiaus ir Putvinskio gatvių susikirtime.

— Kauno valstybinė amatų mokykla, Tautinės Olimpiados proga, atidarė didelę savo dirbinių parodą. Parodoje išstatyta apie 2000 eksponentų.

— Kaune išėjo iš spaudos lietuvių poezijos antologija (rinkinys) esperanto kalba. Pavadinta „El Litovo Poezio“. Antologijoje įdėta visų įžymesniųjų poetų kūrinių.

— Darbo Rūmai rugpjūčio m. 14 — 15 dienomis Kaune rengia didelę darbo šventę.

— Šiomet Lietuva į užsienius išveža apie 8 procentais daugiau sviesto ir 25 procentais daugiau kiaušinių negu pernai.

— Lietūkis užbaigė pereitų metų derliaus grūdų supirkinėjimą eksportui. Iš viso supirko apie 80.000 tonų javų, daugiausia rugių.

Susitikimo Entuziazmas

Vilniaus krašto ir užsienio lietuviai Tautinėje Olimpijadoje

Pirma Tautinė Olimpijada Lietuva jau eilę dienų džiaugiasi. Jau yra paaiškėję ir atskirų sporto varžybų rezultatai. Juose gražiai yra pasirodę tiek užsienio lietuviai, tiek Lietuvos sportininkai, pasiekdami naujų Lietuvos sporto rekordų. Visa tai Lietuvos sporto pasaulyje kelia entuziazmą. Tačiau ir plačioji Lietuvos visuomenė gyvena gal dar didesniu entuziazmu, negu sportininkai. Joje ypatingą džiūgęs kelia gausingas lietuviškas jaunimas, suvažiavęs iš Vilniaus krašto ir eilės užsienio kolonijų.

Pirmiausia Lietuva nudžiugo pamąčius Jungtinių Valstybių lietuvių, atvykusius į Olimpijadą. Šiurės Amerikos lietuvių jaunimo visuomenė domisi ne tik kaip gerais sportininkais, bet ir tautiniu požiūriu. Lietuvos spaudoje kartas nuo karto pasirodo ar Amerikos veikėjų ar atsilankiusių Amerikoje lietuvių pareiškimų apie gresiantį Amerikos lietuvių jaunimui nutautėjimo pavojų. Dėl to Lietuvos visuomenė labai jautriai priima kiekvieną Amerikos lietuvių jaunimo pasireiškimą ir ji yra nepaprastai dėkinga jam už atsilankymą.

Tas džiaugsmas Lietuvos visuomenėje yra tuo didesnis, kad nežiūrint to, jog tas jaunimas yra gimęs ir augęs šiaurės Amerikoje, jis vis dėlto moka tėvų kalbą, gyvai domisi savo tėvų gimtine ir noriai bendrauja su Lietuvos visu-

menė, Amerikos lietuviai sportininkai yra Olimpijados favoritai. Olimpijados proga įvykęs Amerikos lietuvių ir Lietuvos visuomenės bendravimas turės milžiniškos reikšmės lietuvių tautos ryšių stiprinimui su užjūrio broliais.

Toks pat nuostatus ir džiaugsmo kupinas ryšys Olimpijados proga yra aušimezgęs su retais Anglijos ir Brazilijos svečiais — vietos lietuvių kolonijų atstovais. Tap pat šiltai Lietuvos visuomenė sutiko savo brolius, gyvenančius kaimyninėje Latvijoje. Jų atvyko daugiausia, nes Latvija nuo Lietuvos yra ne tik arti, bet ir turi gausią lietuvišką koloniją — apie 25.000 lietuvių.

Olimpijada Lietuvos visuomenei suteikė didelę ir malonę staigmeną — Vilniaus krašto sportininkų ir ekskursininkų atvykimu. Iš karto buvo žinių, kad Vilniaus lenkų administracija nelinkusi lietuvių į laisvąją Lietuvą išleisti. Dėl to jų atvykimas į Olimpijadą Kauno visuomenei buvo tikra šventė. Vilniaus krašto lietuvių stotyje sutiko daugtūkstantinės minios, džiūgdamos ir laimės ašaromis juos sveikindamos. Vilniaus krašto sportininkų vadas Žižmaras, kuris, lenkų ultimatumo proga vieno lenkų atsargos karininko išprovokuotas, dėl Lietuvos garbės keivėsi su tuo karininku kardais ir jį nugalėjo, nuo stoties į miestą buvo ant rankų atneštas. Tokios pat ovacijos vilniečius lydėjo stadijone, atidarant Olimpijadą. Milžiniška minia su jais traukė Kauno gatvėmis ir

DRASI MOTERIS PERTRENKĖ BEGEDĮ VAGĮ IR ĮDAVĖ JŲ POLICIJOS RANKAS

Viename Londono priemiestyje į policijos rankas pateko vagis, kurį išdavė smalsumas. Suimtas vyrukas, įsitikinęs, kad kaimyniniuose namuose yra tik viena šeimininkė, įsiveržė į butą ir pavogė stambia sumą pinigų. Jei jis pinigais būtų pasitenkęs, pasprukti būtų pasisekę, tačiau pajutęs, kad šeimininkė maudosi, panorėjo ir ten pažiūrėti.

Moteris neišsigando: tuoj puolė įsibrovėlį ir pradėjo ristyti, per kurias begėdis vagis

prie nežinomojo Kareivio kapo, kur vilniečiai nulenė savo galvas; turbūt, prisimindami sunkias atgimusias Lietuvos kovas dėl Vilniaus.

Kai šios eilutės bus skaitomos, gal Olimpijada bus pasibaigusi. Tačiau jos rezultatai tautiniu požiūriu Lietuvai jau ir dabar yra paaiškėję. Išblaškytoje po pasaulį lietuvių tautos dalyje yra gilus tautiško jausmas. Ji siekia glaudžių ryšių su savo senąja gimtine. Olimpiniis susitikimas pasaulio lietuvių sujungia dar į stipresnę ir vieningesnę šeimą, paskatins juos dar didesniems darbams, iš kurių tėvynė Lietuva ir visa lietuvių tauta galės susilaukti dar gausingesnių laimėjimų, dar gražesnio kilimo ir klestėjimo. Tikėsime, kad sekantieji Lietuvos nepriklausomybės jubiliejai virst pasaulio lietuvių susitikimo tradicija, kuri ugdys ir stiprins lietuvių tautos vienybę ir susipratimą.

atsigulė į pilną vandens vonią, o šeimininkė jį dar užrakino. Taip jam „besimaudant“ atvyko ir policija. Teismas nusikaltėlį ir smalsuolį nubaudė ne tik 18 mėnesių kalėti, bet ir 100 tykščių.

SKĖTIS

Vienas atsargus ponas užėjęs į viešbučio restoraną pietauti, pasta tē kampe skėtį. Kad kas jo nepavogtų, jį prikabinė prie skėčio kortelę, ant kurios buvo parašas: „Šis skėtis priklauso vyrui, kuris kiloja sunkumus, viena ranka jis gali pakelti 50 kilogramų“. Sugrįšiu čia už penkių minučių.

Po valandėlės grįžęs jis neberado skėčio, tik toje vietoje buvo prikaltas prie sienos kortelė su tokiu parašu:

„Skėtį pasiėmė bėgikas, kuris gali bėgti penkiolika kilometrų per valandą. Negrįšiu čia niekad“!

Mažasis Jonukas nakčia pabunda iš miego ir pradeda gailiai verk

ti. — Ko verki? — klausia mama, gal ką skauda?

— Skauda... Labai skauda...

— Ką skauda, mažytė, ką?

— Nežinau, tamsu ir nematyti...

— Prašau man parduoti ašarinių dujų.

— Kuriam tikslui ponai, dujų mes bet kam nepardavinėjame: Tai pavojinga!

— Prašau nebijoti. Noriu kad vyras nupirktų naują suknelę.

Darbdavys: — Aš tik galiu sakyti, Jonaiti, kad šitam dalyke pasiiegiu kaip asilas.

Atstovas: — Bet, pone, nepivalote pamiršti, kad aš tamstą at-

stovavau.

Jonukas dažnai pasivėluodavo ateiti į mokyklą. Vieną šaltą rytą jis kaip visada pasivėlino. Įėjus į klasę, mokytojas paklausė, dėlko jis pasivėlavo.

— Dėto, pone mokytojau, kad pašalo, ir kebias pasidare siydus... Kai ėjiau kėni, tai vis padarau vieną žingsnį pirmyn ir siystu du žingsnius atgal... aiskinas. Jonukas.

— Na ir kaip tu atejai į mokyklą? — klausia mokytojas.

— Turėjau pasukti atgal ir ėjau mokyklon atbuias... — gudriai pasisako Jonukas.

Daug kas išgydo nuo žalčio nuodų, bet niekas nuo girtuoklystės nuodų.

Sv. Ambraziejus.

Girtuokliauti ir girtis geru tautišku yra dalykai, kurių vienas antrą neigia.

Vydūnas.

Girtuokliavimas, kūniškoji meilė, pavydas ir velnias — visi lygūs tarp savęs: ką jie užvaldo, to protą pražudo.

Sv. Grigalius.

Noras ir valia — tai didžiausias veiksnys gyvenime.

Vysk. K. Paltarokas.

Dr. MYKOLAS CHEIFETZ

Daktaras chirurgas
Moterų, Vaikų ir Vidaus Ligos
Apžiūrėjimas 3 pezai
Caseros 828 I aukšt. dep. 1
Prima nuo 15 ligi 18 valandos

Lietuvoje birželio 8 d. buvo surengta Pieno savaitė, kurios proga buvo atidaryta pieno paroda, kuri vaizduoja pieno, arba Lietuvos „baltojo aukso“, gamybą Lietuvoje. Parodą atidarė ministras Pirmininkas kun. Mironas, da lyvaujant vyriausybės nariams ir skaitlingai visuomenei. Pieno savaitės proga buvo raginama daugiau vartoti pieno gaminių, kurie yra daug naudingesni sveikatai, negu mėsa.

CLINICA DENTAL — “SANTA LUCIA”

Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rocha
Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenei, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Prima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.

Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisose
Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERRISO F. C. S.
Tarp Callao ir Guayaquil

PLAUČIŲ LIGOS

Peržiūrėjimas ir peršvietimas
spinduliais 5 pezai.

PASEKMINGAS GYDYMAS
[SISENĖJUSIO BRONKITO ir
DUSULIO - KOSULYS - KATARAS - NUGAROS SKAUSMAI - TANKŲ PERSISALDYMAI - NUSILPNĖJIMAS —

Dr. M. POGORELSKY

Buvęs specialistas Muñiz ligoninėje.

Estados Unidos 702, Bs. As.

Priima nuo 9 ligi 11 ir nuo 17 ligi 20 val. šventadieniais, išskyrus sekmadienius, nuo 9 li-

— Karo mokykloje prasidėjo šiemet jau antra pradžios mokyklų mokytojams karinio parengimo kurso laida. Į kursą priimta 120

mokytojų. Iš eilės jau septintoji tokių kursų laida. Kursus jau perėjo apie 900 mokytojų.

siūtas, geriausios medžiagos ir pigiausia kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų praktikos užgrūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyrų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Prašome įsidėmėti: ne amiršti:

Calle OLAVARRIA 882

— Boca —

TEMKY!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)**Kraujo ir Odos****PLAUCIŲ, SIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ****ir REUMATIZMO LIGŲ****X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS****Motery Ligy Specialistas**

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542**LIETUVON IR IŠ LIETUVOS**

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

L. N. Alem 491 U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivokartės į Lietuvą 3 klase \$ 328

Atsivietimui iš Lietuvos \$ 325

Dideli patogumai 3-je klasėje.

Susisiekimas traukiniais su visais Europos miestais.

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKAAPTARNAUJAMA GYDYTOJŲ
SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moks-
liniai elektrolizais, uertroskopija. Sifilis (606 -
914) impotencija. Gydoma pigiai. Oda: Ache
egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas
bronchitas. Sirdies ligos. Vidurių, virškinimas: Gydomi
profesorius Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo dia-
gnozas nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. Hemoro-
ides: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. Ger-
klės nosies ausys: Tonsilių polipų operavimas, etc. Laborato-
rija analizavimui kraujo, šlapimo, Supranta Lietuviskai.
X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIA
INFRAAUDONI. PATARIMAI \$ 3.—
Priėmimas: nuo 10 — 12 ir 15 — 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015**Didelė Klinika****CONSTITUCION**

Modernus VENERIMIN LICŲ gydymas: BLÉNORAGIJA
astrioji ir kroniška: analizai prižiūrėjimui ai gerai išgydytas
ODA ir RIFIILS Kraujo analizai su Wassermano reakcija.
Šlapimo. NEGALAVIMAS Seksualinis nusipėjimas. Vicu-
rių ligos: Sirdis, Skilvis, Plaučiai (krutinės ir nugaros skaudėji-
mas). Kepenos inkstai. VARISAI. HEMORIDAI, MO-
TERŲ; kroniški fluskai. Neštumas. REUMAT. Giatika.
GERKLE. NOSIS AUSYS. Nesies sienos migdofai, opera-
cijos tik 30 pezų DIAMINA. X. SPINDULIAI.
Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tikrai čia gali tikrai išgydyti,
nes mūsų daktarai specialistai prižiūrėti asmeniškai, mūsų senoje
ir akredituotoje Klinikoje.

KALBAMA LIETUVISKAI

Ekonomiški abonentai, Valdininkams ir darbininkams išsimokė-
jimo lengvataiPriemama nuo 9 iki 12. Sekmadieniais ir švenadieniais nuo
9 iki 12 val.MŪSŲ LAIKRŠČIO ŠKAITYTOJAMS
PERŽIŪRĖJIMAS VELTUI**LIMA 1618**

PRIEŠAIS PAT PLAZA CONSTITUCION

Visų Teismų Reikalus, kaip ir
Suzeidimus darbė, civilinius, kr-
minalinius ir komercinius daly-
kus pasekmingai atlieka
ESTUDIO JURIDICO
Dr. Luis E. Cordeiro
ir Dr. Oscar A. Garzón
su lietuvių skynaus prižiūrėtoju
F. DAMBRAVU.

Pagelbi Arg. pilietybės išgavi-
me, daro ir išrūpina dokumen-
tus ir t. t.Priima nuo 10 iki 12 val. ir nuo
16 iki 19 val.

UCUMAN 1475 aukš. II. - B.

CLINICA

DR. APERAVIČIAUS

Corrientes 1955 U. T. 47-7746

Atdara nuo 16-20 val kasdien

Žymus chirurgas, diplomuotas

Rusijoje ir Argentinoje

MOTERŲ LIGOS

X SPINDULIAI

Dr. SCHAVELZON

LIGONINĖS "MUNIZ" ŠEFAS

Veneros ligų, gerklių, ausų,

nosies pilvelio, sirdies, kraujo

plaučių ir kepenų. Specialis-
tas. Kalba visomis kalbomis.

Darbininkams didelė nuolaida

PUEYREDON 936, Ba. As.
U. T. 47 — 8416**A K U Š E R Ė**

A. BENES BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietu-
vių Kolonijoje

c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki
8 vakaro.

VALDOMŲJŲ
PRODUKTŲ PARDOUOTUVĖ
"VILNIUS"

VIZCAYA 1042, CERRO
MONTEVIDEOKlijentams patarnauja pats sa-
vininkas lietuvis

J. ŠCESNULEVIČIUS

FOTO

BERMAN

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas
sferdyklų karnetasLIETUVOS PASIUNTINYS I
R KONSULARINIO SKYRIAUS
adresas

CERRITO 1493

TELEFONAS 44—5243

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12
ir nuo 14 iki 16 val.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

Pasiuntinys uždaryta Lietuvos į
statymu nustatytomis dienomis ir
Argentinos respublikos svarbio-
mis šventėmis.LIETUVOS KONSULATO MON
TEVIDEO

adresas

20 de Setiembre 1415

Telefonas 41—0350

Priėmimo dienos ir valandos:

Škaityk, išmanyk ir lietuvių pasakyk, kad

Švyturys

geriausias laikraštis.

"SVYTURYS" nekenčia melo;

"SVYTURYS" rašo teisybę;

"SVYTURYS" vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

"SVYTURIO" kaina visiems prieinama:

ARGENTINŲJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezų pusmečiui.

URUGVAJŲ — 2.50 ur. pezų;

BRAZILLŲJ — 20 milreisų;

LIETUVŲJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUDAMI UZSIPRENUMERUOKITE "Š V Y-
T U R I" SAU IR SAVO GIMINEMS.

Rašykite ant pridedamos čia atkarpos.

Pridėdamas pezus, prašau man siuntinėti "Švyturį" že-
miau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

"SVYTURYS"

c. OLAVARIA 882

BUENOS AIRES

ARGENTINA

Lietuviška Dantų Klinika

CLINICA DENTAL FAVEN

Dantų Gydymas ir Įtaisas

N. Krukauskas

Aukso dantys ir koronos 22 karatų, nuo \$ 10. Balti dantys
nuo 4. Danties nuo 5. Įtaisas danties šalinimo veltui
daromi nauji dantys. Priima kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 14-21

Pavón 488

U. T. 22- 9395

Avellaneda

(Prieš Avellanedos stotį)

Instituto "RAMOS MEJIA"

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvini-

mai. Nuo 9 — 21 v.

Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar
tiksliai pagydyta. Išgydymas galutinas, naujo-
viškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (Tikslus
analizės).
3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus
(kraują anal. 1914).
4. ODOŠ kroniška egzema, vėrys, plaukų kritimo
(Ultravioletiniai Spinduliai).
5. HEMORIDAI — gyvųjų išinimas, Prof. Sicards
6. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cica-
relli metodu.
7. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų
sumenkėjimas.
8. REUMATIZMAS: Nias dieguliai, astma, slogas.
9. Sirdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
10. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas,
sukietėjimas.
11. SKILVIS: Išputimas, nerviškumas, užkietėjimas,
vėms, žaisdos.
12. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, už-
degimai.
13. MOTERŲ ligos: (stikrai) gimdyvės ligos, mėne-
sinių ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITĘ
ANALIZAI IR PATARIMAI VELTUI
KALBAMA LIETUVISKAI

Rivadavia 3070